T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/682
KARAR NO : 2026/13
KARAR TR : 12/01/2026

ÖZET: Davacının mahkumiyetinin infazı sırasında Covid 19 izin hükümlerinden yararlanırken, izin süresi bitiminde kuruma dönüş yapmayarak firar ettiği gerekçesiyle yakalanarak cezaevinde fazladan kaldığı ve hücre cezası aldığı ancak; hükümlünün firarı suçundan beraat etmesi nedeniyle kararın hukuka aykırı olduğu iddiası ile maddi ve manevi tazminat istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : A. G.
Vekili : Av. C. Y.
Davalılar : 1- Maliye Hazinesi (Adli Yargıda)
Vekili : Av. S. Ö.
2- Adalet Bakanlığı (İdari Yargıda)

I. DAVA KONUSU OLAY

1.Davacı vekili; müvekkili hakkında, Bolu 1. Ağır Ceza Mahkemesinin E.2019/255, K.2020/40 sayılı kararı ile 19 yıl hapis cezası verildiğini, Sincan Çocuk Cezaevinde cezasının infazı devam ederken Bolu Denetimli Serbestlik Müdürlüğünce Covid 19 kapsamında izne ayrıldığını, izin bitimi 15/08/2023 tarihinde kuruma dönüş yapmayarak firar ettiği gerekçesiyle, 25/08/2023 tarihinde yakalanarak, denetimli serbestliğe ayrıldığı 08/03/2024 tarihine kadar, 6 ay 12 gün boyunca haksız ve hukuka aykırı olarak cezaevinde kaldığını, bu süreçte 11 gün hücreye koyma cezası ile cezalandırıldığını ancak müvekkili hakkında hükümlünün kaçması suçunu işlediği iddiasıyla açılan kamu davasında; Ankara Batı 6. Asliye Ceza Mahkemesinin 05/12/2023 tarih ve E.2023/982, K.2023/945 sayılı kararı ile, müvekkilinin beraatine karar verildiğini, müvekkilinin haksız ve hukuka aykırı olarak cezaevinde bulunduğunu, bu süreçte maddi ve manevi zararlarının oluştuğunu ifade ederek; fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydı ile 25/08/2023 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte 200.000 TL maddi ve 200.000 TL manevi tazminatın davalı Adalet Bakanlığından tahsili istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EKgPUc7 - E9H3+MQ - qJOVfew - mjv1Ko= ile erişebilirsin

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. Bolu İdare Mahkemesi 20/03/2025 tarih ve E.2025/448, K.2025/416 sayılı kararı ile, davanın görüm ve çözümünde Sincan Açık Ceza ve İnfaz Kurumunun bağlı olduğu Ankara İdare Mahkemelerinin yetkili olduğu gerekçesiyle davanın 2577 sayılı Kanun'un 15/1-a maddesi uyarınca yetki yönünden reddine karar vermiştir.

3.**Ankara 10. İdare Mahkemesi 30/04/2025 tarih ve E.2025/640, K.2025/860 sayılı kararı** ile, uyuşmazlığın çözümünde idari yargı yerinin görevli olmadığı gerekçesiyle, 2577 sayılı Kanun'un 15. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca davanın görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Görevsizlik kararının ilgili kısmı şöyledir:

> *"... Dava dosyasının incelenmesinden, davacı tarafından, Sincan Açık Cezaevinde hükümlü olarak kalmakta iken denetimli serbestlik koşullarının oluştuğundan bahisle serbest bırakılması gerekmesine rağmen, Kurumca süresi içerisinde yazı düzenlenmediğinden firar ettiği gerekçesiyle hakkında disiplin cezasına hükmedildiği, söz konusu cezaya dair yargılama neticesinde beraatine karar verildiği, denetimli serbestlik koşulları oluşmasına rağmen 6 ay, 12 gün süre ile haksız şekilde tutuklu kaldığından bahisle 200.000,00-TL maddi ve 200.000,00-TL manevi tazminat talebinde bulunulduğu görülmektedir.*
>
> *İdarenin hukuki sorumluluğu kendi işlem ve eylemleriyle sınırlı bulunmaktadır. Yargı mercileri ise, idari işlevin dışında yer alan ve yargı yetkisi kullanan bağımsız organlar olup, bu haliyle hakim ve savcılar ile bunların kararlarına bağlı olarak hareket eden yetkililerin yargılama etkinlikleri kapsamında yaptıkları görev nedeniyle idarenin ajanı sayılmaları hukuken mümkün değildir.*
>
> *Anayasanın Başlangıç kısmında öngörülen 'Kuvvetler ayrımı' ilkesi ile yargı ile ilgili 9. ve 138.maddeleri dikkate alındığında, bağımsız bir erk olan yargının yargılama faaliyeti ile ilgili işlemlerinin, Anayasanın 125.maddesinde öngörülen 'idari işlemler' kapsamında değerlendirilmesi mümkün olmayıp, bu 'yargısal işlemler' nedeniyle idari yargı yoluna başvurulabilmesine imkân yoktur. Esasen bu durum, kuvvetler ayrılığı ilkesinin tabii bir sonucudur. Hâkim ve Cumhuriyet Savcılarıyla onlar adına işlem yapan kolluk personelinin yargılamadaki fonksiyonu geniş çerçevede bir kamu hizmeti olarak değerlendirilse de, somut olarak, ifa edilen yargı faaliyetinin bir parçası olduğunda ve yargısal işlem mahiyetini taşıdığında kuşku bulunmamaktadır. Yargılama sürecine katkıda bulunan işlemler ya da faaliyetler nedeniyle Devletin sorumlu tutulmasında da, bu sorumluluğun denetiminin aynı yargı düzeni içinde yapılması ve yargısal nitelikli bir işlemin idari yargı denetimi dışında tutulması gerekmektedir.*
>
> *Buna göre, Ceza Mahkemesince sanık hakkındaki, Sincan Açık Cezaevinde hükümlü olarak kalmakta iken denetimli serbestlik koşullarının oluştuğundan bahisle serbest bırakılması gerekmesine rağmen, bırakılmayarak fazladan hapiste tutulmasının adli hizmet kapsamında değerlendirilmesi gerekmekte olup; bu süreç nedeniyle uğranıldığı ileri sürülen zararların tazmininde 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununda 'Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminat' başlıklı bölümde gösterilen esas ve usullerin izleneceği tabiidir.*
>
> *Bu durumda; davacının şartları taşımasına rağmen erken tahliye edilmemesi nedeniyle uğradığı ileri sürülen maddi ve manevi zararın tazmini isteminden kaynaklandığı anlaşılan davanın görüm ve çözümü adli yargının görevinde bulunmaktadır.*
>
> *Nitekim Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 28.09.2020 tarih ve E:2019/892, K:2020/556 sayılı kararı da bu yöndedir. ..."*

4. Davacı vekili, aynı hukuki gerekçeyle 150.000 TL maddi, 200.000 TL manevi tazminatın davalı Maliye Hazinesinden tahsili istemiyle, bu kez adli yargı yerinde dava açmıştır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EKgPUc7 - E9H3+MQ - qJOVfew - mjv1Ko= ile erişebilirsin

B. Adli Yargıda

5. **Bolu 2. Ağır Ceza Mahkemesi 10/06/2025 tarih ve E.2025/398, K.2025/293 sayılı kararı** ile, uyuşmazlığın çözümünde idare mahkemelerinin görevli olduğu, mahkemelerinin bu davada görevli olmadığı gerekçesiyle, yargı yolu caiz olmadığından mahkemenin görevsizliğine karar vermiş, bu karar istinaf edilmeden kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *" ...Davacı vekili her ne kadar dava dilekçesinde sanki müvekkilinin tutuklu kaldığı bir kovuşturma dosyasında beraat etmiş gibi bir sebebe (CMK M. 141/1-e'ye) istinaden üslup kullanarak dava açmış ise de dava dilekçesinin muhtevasından ve dosyaya kazandırılan evraktan davanın dayanağının açık biçimde müvekkilinin Ankara Batı 6. Asliye Ceza Mahkemesinin 2023/982 Esas sayılı dava dosyasına konu olay olduğu, bu olayın infaza ilişkin olduğu, Yargıtay 12. Ceza Dairesinin 04.12.2013 tarih ve 2013/20679 Esas - 2013/27877 Karar sayılı ilamında ve benzer ilamlarında da belirtildiği üzere, disiplin cezası ve infaza ilişkin hukuka aykırılıkların CMK'nın 141 ve devamı maddelerinde tahdidi olarak sayılmış bulunan koruma tedbirlerinden olmadığı anlaşılmakla aşağıdaki şekilde hüküm tesis edilmiştir."*
>
> *İş bu karar istinaf edilmeksizin kesinleşmiştir.*
>
> *2- Bilahare davacı vekilinin Ankara 10. İdare Mahkemesine dava açtığı, mahkemesince davaya adli yargıca bakılması gerektiğinden bahisle görevsizlik kararı verildiği anlaşılmaktadır.*
>
> *3- CMK M. 141 'e dayanarak hangi hallerde tazminat davası açılabileceği tahdidi olarak sayılmıştır. İş bu tahdidi sebepler kıyasa ve keyfiyete istinaden genişletilemez.*
>
> *4- Davacı vekilinin davaya dayanak yaptığı sebep CMK M. 141 'de tahdidi olarak sayılan hallerden değildir.*
>
> *5- Davacı vekilinin başkaca davalara ilişkin Uyuşmazlık Mahkemesince verilmiş kararları referans olarak göstermesi mahkememizi bağlamamaktadır.*
>
> *6- Netice itibariyle mahkememizin 2024/382 Esas sayılı dava dosyasında görev yönüyle yapılan ve yukarıda yer verilen değerlendirme baki olduğundan, davacı vekilinin davasına idari yargıda bakılması gerektiğinden ..."*

6. Davacı vekilinin, 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesine göre doğduğunu öne sürdüğü olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvurması üzerine, Bolu 2. Ağır Ceza Mahkemesince dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

7. Anayasa'nın "*Yargı yetkisi*" başlıklı 9. maddesi şöyledir:

> *"Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır."*

8. Anayasa'nın "*Temel hak ve hürriyetlerin korunması*" başlıklı 40. maddesinin üçüncü fıkrası şöyledir:

> *"Kişinin, Resmî görevliler tarafından vaki haksız işlemler sonucu uğradığı zarar da, kanuna göre, Devletçe tazmin edilir. Devletin sorumlu olan ilgili görevliye rücu hakkı saklıdır."*

9. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun "*Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminat*" üst başlığı altında yer alan ve "*Tazminat İstemi*" başlıklı 141. maddesi şöyledir:

> *"(1) Suç soruşturması veya kovuşturması sırasında;*
>
> *a) Kanunlarda belirtilen koşullar dışında yakalanan, tutuklanan veya tutukluluğunun devamına karar verilen,*
>
> *b) Kanunî gözaltı süresi içinde hâkim önüne çıkarılmayan,*
>
> *c) Kanunî hakları hatırlatılmadan veya hatırlatılan haklarından yararlandırılma isteği*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EKgPUc7 - E9H3+MQ - qJOVfew - mjv1Ko= ile erişebilirsin

yerine getirilmeden tutuklanan,

d) Kanuna uygun olarak tutuklandığı hâlde makul sürede yargılama mercii huzuruna çıkarılmayan ve bu süre içinde hakkında hüküm verilmeyen,

e) Kanuna uygun olarak yakalandıktan veya tutuklandıktan sonra haklarında kovuşturmaya yer olmadığına veya beraatlerine karar verilen,

f) Mahkûm olup da gözaltı ve tutuklulukta geçirdiği süreleri, hükümlülük sürelerinden fazla olan veya işlediği suç için kanunda öngörülen cezanın sadece para cezası olması nedeniyle zorunlu olarak bu cezayla cezalandırılan,

g) Yakalama veya tutuklama nedenleri ve haklarındaki suçlamalar kendilerine, yazıyla veya bunun hemen olanaklı bulunmadığı hâllerde sözle açıklanmayan,

h) Yakalanmaları veya tutuklanmaları yakınlarına bildirilmeyen,

i) Hakkındaki arama kararı ölçüsüz bir şekilde gerçekleştirilen,

j) Eşyasına veya diğer malvarlığı değerlerine, koşulları oluşmadığı halde elkonulan veya korunması için gerekli tedbirler alınmayan ya da eşyası veya diğer malvarlığı değerleri amaç dışı kullanılan veya zamanında geri verilmeyen,

k) (Ek: 11/4/2013-6459/17 md.) Yakalama, adli kontrol veya tutuklama işlemine karşı Kanunda öngörülen başvuru imkânlarından yararlandırılmayan,

l) (Ek:2/3/2024-7499/12 md.) Konutunu terk etmemek veya uyuşturucu, uyarıcı veya uçucu maddeler ile alkol bağımlılığından arınmak amacıyla hastaneye yatmak dâhil, tedavi veya muayene tedbirlerine tâbi olmak ve bunları kabul etmek şeklindeki adli kontrol yükümlülükleri uygulandıktan sonra haklarında kovuşturmaya yer olmadığına veya beraatlerine karar verilen,

Kişiler, maddî ve manevî her türlü zararlarını, Devletten isteyebilirler.

(2) Birinci fıkranın (e), (f) ve (l) bentlerinde belirtilen kararları veren merciler, ilgiliye tazminat hakları bulunduğunu bildirirler ve bu husus verilen karara geçirilir.

(3) (Ek:18/6/2014-6545/70 md.) Birinci fıkrada yazan hâller dışında, suç soruşturması veya kovuşturması sırasında kişisel kusur, haksız fiil veya diğer sorumluluk hâlleri de dâhil olmak üzere hâkimler ve Cumhuriyet savcılarının verdikleri kararlar veya yaptıkları işlemler nedeniyle tazminat davaları ancak Devlet aleyhine açılabilir.

(4) (Ek:18/6/2014-6545/70 md.) Devlet, ödediği tazminattan dolayı görevinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle görevini kötüye kullanan hâkimler ve Cumhuriyet savcılarına bir yıl içinde rücu eder."

10. 5271 sayılı Kanun'un *"Tazminat isteminin koşulları"* başlıklı 142. maddesinin 1. ve 2. fıkraları şöyledir:

"(1) Karar veya hükümlerin kesinleştiğinin ilgilisine tebliğinden itibaren üç ay ve her hâlde karar veya hükümlerin kesinleşme tarihini izleyen bir yıl içinde tazminat isteminde bulunulabilir.

(2) İstem, zarara uğrayanın oturduğu yer ağır ceza mahkemesinde ve eğer o yer ağır ceza mahkemesi tazminat konusu işlemle ilişkili ise ve aynı yerde başka bir ağır ceza dairesi yoksa, en yakın yer ağır ceza mahkemesinde karara bağlanır."

11. 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un *"İnfazın dayanakları ve kimin tarafından izleneceği"* başlıklı 5. maddesi şöyledir :

"(1)Mahkeme, kesinleşen ve yerine getirilmesini onayladığı cezaya ilişkin hükmü Cumhuriyet Başsavcılığına gönderir. Bu hükme göre cezanın infazı Cumhuriyet savcısı tarafından izlenir ve denetlenir."

12. 5275 sayılı Kanun'un *"Hücreye koyma"* başlıklı 44. maddesinin ilgili kısımları şöyledir :

"(1) Hücreye koyma cezası, hükümlünün eylemlerinin nitelik ve ağırlığına göre bir günden yirmi güne kadar, açık havaya çıkma hakkı saklı kalmak üzere, geceli ve gündüzlü bir hücrede

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EKgPUc7 - E9H3+MQ - qJOVfew - mjv1Ko= ile erişebilirsin

tek başına tutulması ve her türlü temastan yoksun bırakılmasıdır..

...

3) Onbir günden yirmi güne kadar hücreye koyma cezasını gerektiren eylemler şunlardır:

...

(ı) Firar etmek veya tünel kazmak.."

13. 5275 sayılı Kanun'un *"İzinden dönmeme, geç dönme"* başlıklı 97. maddesi şöyledir;

" (1) İzinden dönmeyen veya iki günden fazla bir süre geçtikten sonra dönen hükümlüler hakkında Türk Ceza Kanununun 292 nci ve izleyen maddelerinde yazılı hükümler uygulanır. (Ek cümle:14/4/2020-7242/40 md.) Salgın hastalık, doğal afet, savaş veya seferberlik durumunda bu sebeplerden dolayı izinden dönemeyen veya geç dönen hükümlülere ceza verilmez.

(2) İzin süresini iki gün veya daha az bir süre geçiren hükümlüler hakkında disiplin işlemi yapılır. (Mülga cümle:14/4/2020-7242/40 md.) (...)

(3) (Ek:14/4/2020-7242/40 md.) İzinden dönmeyen veya iki günden fazla bir süre geçtikten sonra dönen hükümlüler ile firar eden hükümlülere bir daha özel izin verilmez."

14. 5275 sayılı Kanun'un *"Denetimli serbestlik ve yardım merkezleri ile koruma kurulları" b*aşlıklı 104. maddesi şöyledir :

"(1) Cezaları ertelenen, salıverilen veya haklarında hapis cezası dışında herhangi bir tedbire hükmedilen hükümlülerin toplum içinde izlenmesi, iyileştirilmesi, psiko-sosyal problemlerinin çözülmesi, salıverme sonrası korunması ve yargılanan kişiler hakkında sosyal araştırma raporlarının düzenlenmesi ve mağdurun korunması gibi görevleri yerine getirmek üzere denetimli serbestlik ve yardım merkezleri kurulur.

(2) Salıverilme sonrasında hükümlülere iş sağlanması için koruma kurulları kurulur.

(3) Denetimli serbestlik ve yardım merkezleri ile koruma kurullarının kuruluşu, çalışma yöntem ve esasları, ilgili kanununda düzenlenir."

15. 5275 sayılı Kanun'un *"Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı"* başlıklı 105/A maddesi şöyledir :

(Ek: 5/4/2012-6291/1 md.)

(1) (Değişik:14/4/2020-7242/46 md.) Hükümlülerin dış dünyaya uyumlarını sağlamak, aileleriyle bağlarını sürdürmelerini ve güçlendirmelerini temin etmek amacıyla, açık ceza infaz kurumunda veya çocuk eğitimevinde bulunan ve koşullu salıverilmesine bir yıl veya daha az süre kalan iyi hâlli hükümlülerin talebi hâlinde, cezalarının koşullu salıverilme tarihine kadar olan kısmının denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infazına, ceza infaz kurumu idaresince hazırlanan değerlendirme raporu dikkate alınarak, hükmün infazına ilişkin işlemleri yapan Cumhuriyet başsavcılığının bulunduğu yer infaz hâkimi tarafından karar verilebilir.

(2) (Değişik:14/4/2020-7242/46 md.) Açık ceza infaz kurumuna ayrılma şartları oluşmasına karşın, iradesi dışındaki bir nedenle açık ceza infaz kurumuna ayrılamayan veya bu nedenle kapalı ceza infaz kurumuna geri gönderilen iyi hâlli hükümlüler, diğer şartları da taşımaları hâlinde, birinci fıkrada düzenlenen infaz usulünden yararlanabilirler.

(3) Yukarıdaki fıkralarda düzenlenen infaz usulünden;

a) Sıfır-altı yaş grubunda çocuğu bulunan ve koşullu salıverilmesine iki yıl veya daha az süre kalan kadın hükümlüler,

b) Maruz kaldıkları ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatlarını yalnız idame ettiremeyen ve koşullu salıverilmesine üç yıl veya daha az süre kalan hükümlüler,

diğer şartları da taşımaları hâlinde yararlanabilirler. Ağır hastalık, engellilik veya kocama hâli, Adlî Tıp Kurumundan alınan veya Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adlî Tıp Kurumunca onaylanan bir raporla belgelendirilmelidir.

(4) (Değişik: 18/6/2014-6545/80 md.) Adli para cezasının ödenmemesi nedeniyle, cezası

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EKgPUc7 - E9H3+MQ - qJOVfew - mjv1Ko= ile erişebilirsin

hapse çevrilen hükümlüler yukarıdaki fıkralardaki infaz usulünden yararlanamazlar.

(5) Denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle cezasının infazına karar verilen hükümlünün, koşullu salıverilme tarihine kadar;

a) Kamuya yararlı bir işte ücretsiz olarak çalıştırılması,

b) Bir konut veya bölgede denetim ve gözetim altında bulundurulması,

c) Belirlenen yer veya bölgelere gitmemesi,

d) Belirlenen programlara katılması,

Yükümlülüklerinden bir veya birden fazlasına tabi tutulmasına, denetimli serbestlik müdürlüğünce karar verilir. Hükümlünün risk ve ihtiyaçları dikkate alınarak yükümlülükleri değiştirilebilir. (Ek cümle: 28/3/2023-7445/25 md.) Türk Ceza Kanununun 191 inci maddesinde yer alan kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, kabul etmek veya bulundurmak ya da uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak suçundan hükümlü olanlar ayrıca tedavi ve rehabilitasyon programlarına katılma yükümlülüğüne tabi tutulur.

(6) Hükümlünün;

a) Ceza infaz kurumundan ayrıldıktan sonra, talebinde belirttiği denetimli serbestlik müdürlüğüne beş gün içinde müracaat etmemesi,

b) Hakkında belirlenen yükümlülüklere, denetimli serbestlik müdürlüğünün hazırladığı denetim ve iyileştirme programına, denetimli serbestlik görevlilerinin bu kapsamdaki uyarı ve önerileriyle hakkında hazırlanan denetim planına uymamakta ısrar etmesi,

c) Ceza infaz kurumuna geri dönmek istemesi,

Hâlinde, denetimli serbestlik müdürlüğünün talebi üzerine, koşullu salıverilme tarihine kadar olan cezasının infazı için açık ceza infaz kurumuna gönderilmesine, denetimli serbestlik müdürlüğünün bulunduğu yer infaz hâkimi tarafından karar verilir.

(7) (Yeniden Düzenleme:14/4/2020-7242/46 md.) Hükümlü hakkında denetimli serbestlik tedbiri uygulanmaya başlandıktan sonra işlediği iddia olunan ve cezasının alt sınırı bir yıl veya daha fazla hapis cezasını gerektiren kasıtlı bir suçtan dolayı kamu davası açılmış olması hâlinde, denetimli serbestlik müdürlüğünün talebi üzerine infaz hâkimi tarafından, hükümlünün açık ceza infaz kurumuna gönderilmesine karar verilebilir. Kovuşturma sonucunda beraat, ceza verilmesine yer olmadığı, davanın reddi veya düşme kararı verilmesi hâlinde, hükümlünün cezasının infazına denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak devam olunmasına infaz hâkimi tarafından karar verilir.

(8) Denetimli serbestlik müdürlüğüne müracaat etmesi gereken sürenin bitiminden itibaren iki gün geçmiş olmasına karşın müracaat etmeyenler ile (…) ceza infaz kurumuna iade kararı verilmesine rağmen iki gün içinde en yakın Cumhuriyet başsavcılığına teslim olmayan hükümlüler hakkında, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 292 nci ve 293 üncü maddelerinde yazılı hükümler uygulanır.

(9) Yükümlülüklerin gereklerine ve denetim planına uygun davranan hükümlünün koşullu salıverilmesi hakkında denetimli serbestlik müdürlüğü tarafından hazırlanan gerekçeli rapor, 107 nci ve 108 inci maddeler uyarınca işlem yapılmak üzere ilgili mahkemeye gönderilir.

(10) Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezaların infazına ilişkin esas ve usuller yönetmelikle düzenlenir."

16. 5275 sayılı Kanun'un dava sürecindeki Geçici 10. maddesi şöyledir:

(Ek: 14/7/2023-7456/15 md.)

(1) 31/7/2023 tarihi itibarıyla geçici 9 uncu maddenin beşinci fıkrası uyarınca Covid-19 salgın hastalığı nedeniyle izinde bulunan hükümlüler, izin bitimini takip eden onbeş gün içinde infaz işlemlerinin devam ettiği kurumlara dönmek zorundadır.

(2) 31/7/2023 tarihi itibarıyla geçici 9 uncu maddenin beşinci fıkrası uyarınca Covid-19 salgın hastalığı nedeniyle izinde bulunan ve ilgili mevzuat uyarınca cezalarının denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infazına beş yıl ve daha az süre kalan hükümlülerin talebi aranmaksızın, cezalarının koşullu salıverilme tarihine kadar olan kısmının denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infazına infaz hakimi tarafından karar verilebilir.

(3) Yukarıdaki fıkralar uyarınca, izinden dönecek hükümlüler ile hakkında denetimli

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EKgPUc7 - E9H3+MQ - qJOVfew - mjv1Ko= ile erişebilirsin

serbestlik kararı verilecek hükümlülere ilişkin hususlar, Adalet Bakanlığının resmî internet sitesinde duyurulur.

(4) 105/A maddesi kapsamında denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle cezası infaz edilip geçici 9 uncu maddenin beşinci fıkrası uyarınca Covid-19 salgın hastalığı nedeniyle 31/7/2023 tarihi itibarıyla izinde bulunan hükümlüler, koşullu salıverilme tarihine kadar olan süreleri 105/A maddesinin beşinci fıkrasında belirtilen yükümlülüklere tabi olmadan geçirirler.

(5) Geçici 9 uncu maddenin altıncı fıkrası uyarınca açık ceza infaz kurumuna gönderilen hükümlüler, 31/7/2023 tarihi itibarıyla açık ceza infaz kurumuna ayrılmış sayılır.

(6)Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar, Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar ve örgüt faaliyeti kapsamında işlenen suçlar hariç olmak üzere, 31/7/2023 tarihi itibarıyla kapalı ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlülerden, toplam hapis cezası on yıldan az ise bir ayını, on yıl ve daha fazla ise üç ayını bu kurumlarda geçirip ilgili mevzuat uyarınca açık ceza infaz kurumlarına ayrılmasına üç yıl veya daha az süre kalanlar, bu şartların oluştuğu tarih itibarıyla açık ceza infaz kurumlarına ayrılabilir. Bu hükümlüler ile 31/7/2023 tarihinde geçici 9 uncu maddenin altıncı fıkrası kapsamında açık ceza infaz kurumunda bulunan hükümlüler, talepleri hâlinde en az üç ay açık ceza infaz kurumunda kalmış olmak şartıyla ilgili mevzuat uyarınca cezaların denetimli serbestlik tedbiri altında infazı uygulamasından üç yıl erken yararlandırılır.

(7) Altıncı fıkra hükümleri 31/7/2023 tarihi itibarıyla;

(a) Hapis cezasının infazı 16, 16/A ve 17 nci maddeleri kapsamında ertelenmiş olan,

(b) Hapis cezasının infazı durdurulmuş olan,

hükümlüler hakkında da uygulanır.

(8) Koşullu salıverilmenin geri alınması nedeniyle 31/7/2023 tarihi itibarıyla cezası aynen infaz edilen (…) hükümlülerin bu cezalarının infazı bakımından altıncı fıkra hükümleri uygulanmaz. Bu hükümlülerin 31/7/2023 tarihi itibarıyla kesinleşmiş ancak infaz edilmemiş diğer hapis cezaları bakımından altıncı fıkra hükümleri uygulanır."

17. 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu'nun *"Amaç ve kapsam"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunun amacı, infaz hâkimliklerinin kuruluş, görev, çalışma esas ve usullerini düzenlemektir.

(Değişik ikinci fıkra:14/4/2020-7242/1 md.) Bu Kanun, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde bulunan hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan işlemlere veya bunlarla ilgili faaliyetlere ya da Cumhuriyet savcısının ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin verdiği kararlara yönelik şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak, ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin hâkim veya mahkeme tarafından verilmesi gerekli kararları almak, işleri yapmak ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek üzere kurulan infaz hâkimliklerine ilişkin hükümleri kapsar.

(Mülga üçüncü fıkra: 2/7/2018 – KHK/700/133 md.)"

18. 4675 sayılı Kanun'un *"İnfaz Hâkimliklerinin Görevleri"* başlıklı 4. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

" İnfaz hâkimliklerinin görevleri şunlardır:

...

2. Hükümlülerin cezalarının infazı, müşahadeye tâbi tutulmaları, açık cezaevlerine ayrılmaları, izin, sevk, nakil ve tahliyeleri; tutukluların sevk ve tahliyeleri gibi işlem veya faaliyetlere ilişkin şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak.

3. Hükümlü ve tutuklular hakkında alınan disiplin tedbirleri ve verilen disiplin cezalarının kanun, veya diğer mevzuat hükümlerine aykırı olduğu iddiasıyla yapılan şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak..."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EKgPUc7 - E9H3+MQ - qJOVfew - mjv1Ko= ile erişebilirsin

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

19. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Eyüp SARICALAR, Bayram ŞEN, Döndü Deniz BİLİR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 12/01/2026 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari ve adli yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacı vekilinin istemi üzerine, son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

20. Raportör-Hâkim Gülay DOĞAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

21. Dava, davacının mahkumiyetinin infazı sırasında Covid 19 izin hükümlerinden yararlanırken, izin süresi bitiminde kuruma dönüş yapmayarak firar ettiği gerekçesiyle yakalanarak cezaevine konulduğu ancak hakkında açılan *"hükümlünün firarı"* suçuna ilişkin kamu davasından beraat etmesi nedeniyle kararın hukuka aykırı olduğu, cezaevinde fazladan kaldığı ve haksız olarak hücre cezası verildiği iddia edilerek, bu süreçte uğranılan maddi ve manevi zararlarının tazmini istemiyle açılmıştır.

22. Anayasa'nın başlangıç kısmında öngörülen "*Kuvvetler ayrımı"* ilkesi ve yargı ile ilgili 9. ve 138. maddeleri dikkate alındığında, bağımsız bir erk olan yargının yargılama faaliyeti ile ilgili işlemlerinin, Anayasa'nın 125. maddesinde öngörülen "*idari işlemler"* kapsamında değerlendirilmesi mümkün olmayıp, bu "*yargısal işlemler"* nedeniyle idari yargı yoluna başvurulabilmesine imkân yoktur. Esasen bu durum, kuvvetler ayrılığı ilkesinin tabii bir sonucudur. Yukarıda işaret edildiği üzere, dava konusu olayda denetimli serbestlik hükümlerinin zamanında uygulanmadığını iddia eden hükümlünün denetimli serbestliğe ayrılmasına ilişkin işleminin yargısal işlem mahiyetini taşıdığından kuşku bulunmamaktadır. Yargılama sürecine katkıda bulunan işlemler ya da faaliyetler nedeniyle Devletin sorumlu tutulmasında da bu sorumluluğun denetiminin aynı yargı düzeni içinde yapılması ve yargısal nitelikli bir işlemin idari yargı denetimi dışında tutulması gerektiği açıktır.

23. Olayda; davacı iddiası, hakkında denetimli serbestlik hükümleri uygulanması gerekirken cezaevinden firar ettiği gerekçesiyle (bu suçtan beraat etmesi nedeniyle) fazladan cezaevinde kaldığına ilişkindir. Bu işlemin ve bu işlemden kaynaklandığı belirtilen sonucun idari bir işlem olarak değerlendirilmesi, bir yargı koluna ait işlemin başka bir yargı kolu tarafından denetimi anlamına geleceği gibi, zararın kaynağı, idarenin hizmet kusurundan değil yargısal faaliyetin yürütülmesinden kaynaklanmaktadır. Bu durumda, davacının maddi ve manevi zararının tazmini istemiyle açılan iş bu davanın görüm ve çözümünde, adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmakla birlikte; Mahkememizin adli yargı içerisinde hangi yargı merciinin bu davalara bakmakla görevli olduğu hususunda karar verme yetkisi bulunmamakta olup, bu belirleme ilgili yargı kolunun kendi içerisinde yapılabilecektir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EKgPUc7 - E9H3+MQ - qJOVfew - mjv1Ko= ile erişebilirsin

24. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Bolu 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 10/06/2025 tarih ve E.2025/398, K.2025/293 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Bolu 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 10/06/2025 tarih ve E.2025/398, K.2025/293 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

12/01/2026 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Eyüp	Bayram	Döndü Deniz
GÜLEÇ	SARICALAR	ŞEN	BİLİR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EKgPUc7 - E9H3+MQ - qJOVfew - mjv1Ko= ile erişebilirsin